

מסורת הש"ס

א) ופסוקי סו"ת... ב) סו"ת... ג) ופסוקי סו"ת... ד) ופסוקי סו"ת... ה) ופסוקי סו"ת... ו) ופסוקי סו"ת... ז) ופסוקי סו"ת... ח) ופסוקי סו"ת... ט) ופסוקי סו"ת... י) ופסוקי סו"ת...

חלוץ פרק שביעי עירובין

פב.

עין משפט
גר מצוה

ס א ב מ"י מ"י מהל' עמוד הלכה ד ופיר' הלכה א ממך לחון ניד טושי' מ"י מ"י לג טפח טו:
א ב ג מ"י מ"י מהל' עירובין הלכה ו טמנ' עשין א טושי' מ"י מ"י מהל' עשין א:
ב ד מ"י מ"י מהל' י' וטמנ' עשין טושי' מ"י מ"י מהל' עשין א:
ג ה מ"י מ"י מהל' עשין טושי' מ"י מ"י מהל' עשין א:
ד ו מ"י מ"י מהל' עשין טושי' מ"י מ"י מהל' עשין א:

גברא אנברא. דר' יהושע בן לוי אדשמואל שמואל דלמר הלכה סבר פליגי ורבי יהושע סבר לא פליגי: הפסולין לעדות דכותן גולגין מדבריהן הן דאסמכתא לא קנייא ומגול גזיל ליה: בקוביא. בעירובין: **מפריחי יונים.** אי תיקדמו יונן ליוני: סותרי שביעית. דלמנא אמר לאכלהי ולא למסוריהי זה שמומד ממון לעבור עבירה על הממון רשע הוא והמורה אמרה אל תשח רשע **אומנות אלף היא.** דקסבר ר' יהודה אסמכתא שהוא נסמך על דעמו שהוא יגלחני ועל אומה אסמכתא הוא מתנה קניא ולא גולגין יניחו ופסוליהו לפי שאין עסוקין בשיבונו של עולם דכיון דלון מכירין וזקיאין בטורח ועבר בני אלם אינן חסין על מדבריהן מלהפקידן ממון: ומכ"ל כו. קא ס"ד היינו תיק דמתני' אלמא אימתי לחלוק: הייא. בריתא משום ר"ט היא דלמר אסמכתא לא קניא אבל דמתניתין לא פליגי רבי יהודה אדמתא קמא אלף מפרש לעטמיה: אין אחד נזיר. שנים שישבין ורלו אחד נזיר ואמר אחד מזירו הרני נזיר שאין זה נזיר: **לפגלא.** שיבא נדרו מפרש על הודאי ולא נמורה ספק אי נזיר אומה הכא כנגדו: אי קני לא נזיר:

ואלו הן הפסולין. מפורש בפרק זה בזכר (פסחים דף כד:): **אמר ר' יהודה אימתי** (ט) בו' בזמן שאין לו אומנות בו'. אע"ג דמסקין דפליגי רבנן עליה דרבי יהודה הלכה כרבי יהודה דכפסיק בפרק זה בזכר (ט) דף כו: א"ר אבהו הלכה כרבי יהודה ומכאן משמע דשרי לשחוק בקוביא דאפילו לרמי נר חמא דמפרש טעמא דמשחק בקוביא פסול משום דאסמכתא לא קניא היינו לרבנן אבל לר' יהודה דמכשר היכל דגמיר אומנות אחרתי קסבר דכה"ג לאו אסמכתא היא ועטס דלא הוא אסמכתא דפירש הקוטרוט כפ' זה בזכר (שם דף כד:): משום דלא דמי להיא דב"מ (ר' דק:): אס אוזיר ולא איעביד חלשם אלפא וזו דהסם היו נזיר ולהכי לא גמר ומקני דמיעקרא כי אמתי דלמא דלא יחייב ליה (א) אסמכתא קמתי דטועה וסבור שלא יבא לדין כן אבל הכל לא סמך אמתי משום דלא ידע אי נזיר או לא ונפקה זה בזכר (פסחים דף כה:). משמע גבי מפרחי יונים דקאמר וירכיש דלי תנא דמולה דעת עמנו הסם הוא דלמר קיס לי נפשאי דידענא טפי ולהכי היו אסמכתא משמע היכא דנידו היא אסמכתא טפי וקסה לר"מ דפוקף אחיזה נשך (כ"מ דף עג:). גבי האי מאן דייבי וזו לחכמה למונן ליה חמרה כי ופריך מ"ש דאס אוזיר לא איעביד חלשם נמיטנא וזמני דהסם נזיר הכל לאו נזיר אלמא משום דלאו נזיר הוא אסמכתא טפי ונראה היכא דנידו נגמיר ולא גזיס כי הווא דאס אוזיר ולא איעביד חלשם ואלו אפילו לאו אסמכתא וכן גמיר היכא דאין נזיר כלל ואפילו הכי גמיר ומקני כגון קניא וכה"ג אבל היכא דנידו ולא נזיר כי הווא חמרה דפשע ולא זכן ליה וכו"ג דאין מלי הרבה לקנות מ"מ כיון דתלוי בחמרי דאס לא יזלו למכור לו ממי יקנה הלכך לא גמר ומקני והיו אסמכתא גמורה ועוד פ"מ טעם אחר דדווקא כי הווא דאס איני חמרי כי ערבני ממול דפרק הזהב (שם דף מה:). ומי שפרע מקנת חובו והשלים את שטריו דגט פשטו (כ"ב דף קסח:). וכל כה"ג חשיב אסמכתא שלמי מתחייב אלף להסתיק חזירו על דבריו שיאמניוהו אבל הכל אדעתא דהכי קענדו שריחו או זה או זה ואחתי משמקיס בחמנה אומר ר"י דאיתי חייב לשלם דחמנה יקנה דלמ"ד אסמכתא היא לא קני אפילו בקנין אלף כ"ד משום דממוכח אסמכתא היא היאך יקנה בדברים בלא קנין כשניל שטנא חזירו:

רב ניסים ארז

שמעת מינה און בריה אפי' פירוקן בהביה מקופות בחלומי איהא להויא דהא מילתא אבל ספק ההלכה איהא בספקי יום טוב בריה משילין פירות והכין סליקא לה מילתא. כי לית ליה לוי הושיעא בריה בדאורייתא אבל דרבנן אית ליה. דרש סר זונרא הילכתא כר' ארשיאי.

רבנו חננאל

(ר' יהושע בן לוי) ור' יוחנן נמי תורה לר' יהושע בן לוי בהא כי כל מקום ששנה ר' יהודה אימתי לפרש הרא. ואקשינן עירובין איני ותתני כמנהגיהן פרק יוני בממונת בשליטה זה בזכר לז' אחז אילו הן הפסולין המשחק בקוביא בו. א"ר יהודה אימתי בזמן שאין לו אומנות אלא היא אבל יש לו אומנות שלא היא הוי זה כשר. וכתני בבירוחא חכמים או אין שיש לו אומנות שלא היא בן שאין לו אומנות אלא היא הוי זה פסול. ונהי ופליגי. ר' יהודה אמר כשר וחכמים אמורים אפילו יש לו אומנות שלא היא פסול. ומקרינן לעולם אימתי לפרש הוא והאי דקתני בבירוחא חכמים אמר ר' יהודה היא ופירש דברי ר' טרסין. (דבתי דבתי) ר' יהודה אומר משום ר' שמון אין אחד מהן נזיר לפי שלא יגמנה נזירות אלא להפלאה, שנאמר איש כי יפליא אלפא כיון דמספקא ליה אי נזיר הוא אי לא נזיר הוא לא ידע דתחיל ולא מיטעבר נפשיה. הכא נמי גבי משחק בקוביא לא ידע אי קני לא יקני לא גמר ומקני.

הדרן עלך חלוץ

ביצד משתתפין מניח את החבית וכו'. אמר רב יוסף אין מערבין אלא לרבר מצוה. כל מי שקבל עליו מבעוד יום מותר בו. ש"מ אין בריה אפילו דרבנן. דהא עירובי החמין דרבנן נזרו. ודלא כר' עקיב. ומריק רב אישי מתיביס קתני. מירושלמי הודיעוהו שצריך לערב לילך אמר.

ביצד משתתפין בתחומין מניח את החבית ואומר הרי זה לכל בני עירי לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה וכל שקיבל עליו מבע"י מותר משתחשך אסור שאין מערבין משתחשך: **גמ'** אמר רב יוסף אין מערבין אלא לרבר מצוה מאי קמ"ל תנינא לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה מהו דתימא אורחא דמלתא קתני קמ"ל וכל שקיבל עליו מבע"י שמעת מינה הוצרך לרבר דאי יש בריה חגיגלי מילתא למפרע דמבעוד יום הוה נזירא ליה אמר רב אשי הודיעוהו ולא הודיעוהו קתני אמר רב אשי קטן בן שש יוצא בעירוב אמו מיתבי קטן שצריך לאמו יוצא בעירוב אמו ושאין צריך לאמו אין יוצא בעירוב אמו ותנן נמי גבי סוכה כי האי גוונא קטן שאין צריך לאמו חייב בסוכה והוינן בה "ואיזהו קטן שאין צריך לאמו אמרי דבי ר' ינאי כל שנפנה ר"ש בן מקבתו ר"ש בן לקיש אמר כל שניעור ואינו קורא אימא אימא ס"ד גדולים נמי קרו אלא אימא וכו' וכבר ארבע כבר חמש אימא אימא אמר

הדרן עלך חלוץ

ביצד משתתפין בתחומין מניח את החבית ואומר הרי זה לכל בני עירי לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה וכל שקיבל עליו מבע"י מותר משתחשך אסור שאין מערבין משתחשך: **גמ'** אמר רב יוסף אין מערבין אלא לרבר מצוה מאי קמ"ל תנינא לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה מהו דתימא אורחא דמלתא קתני קמ"ל וכל שקיבל עליו מבע"י שמעת מינה הוצרך לרבר דאי יש בריה חגיגלי מילתא למפרע דמבעוד יום הוה נזירא ליה אמר רב אשי הודיעוהו ולא הודיעוהו קתני אמר רב אשי קטן בן שש יוצא בעירוב אמו מיתבי קטן שצריך לאמו יוצא בעירוב אמו ושאין צריך לאמו אין יוצא בעירוב אמו ותנן נמי גבי סוכה כי האי גוונא קטן שאין צריך לאמו חייב בסוכה והוינן בה "ואיזהו קטן שאין צריך לאמו אמרי דבי ר' ינאי כל שנפנה ר"ש בן מקבתו ר"ש בן לקיש אמר כל שניעור ואינו קורא אימא אימא ס"ד גדולים נמי קרו אלא אימא וכו' וכבר ארבע כבר חמש אימא אימא אמר

נגדרים (דף סז:). ולמ"ד לאו אסמכתא היא היאך יקנה בדברים בלא קנין כשניל שטנא חזירו:

הדרן עלך חלוץ

ביצד משתתפין מניח את החבית. כל פירומוהיס היו רגילים להניח חבית דמנחה לעיל (דף פ. מ) מביאין את החבית שני יין ושל שמן ושל רגוגרות ושל שאר כל מיני פירות: **אין מערבין אלא לדבר מצוה.** לעיל (דף טז) אס כזא נכרים למזרח וכו' ומוקי לה בגמ' במה מתא ופי' שם כקוטרוט שצריך לנעוק לפניו הוי נמי דבר מצוה שהוקף לערך בני עירו ומפקח על עסקי רבים: **שמע** טינה אין בריה. דלא מסתבר דאפילו בעירובי תחומין דרבנן אין צריכה כדאמרין פרק בכל מערבין (לעיל דף לו:). מאן היא תנא דאפילו דרבנן לית בהי דברים: קמ"ן בן שש יוצא בעירוב אמו. אף על גב דאין מערבין אלף לדבר מצוה מכל מקום יוצא קטן בעירוב אמו דאי אפשר לה להניחו משום דכרך אחריה אי"ג נקטן נמי איכא * מצוה למנוח:

מקום פלוגי. כיון א ספקל נחבר כאלו מאתמול עירב. אמר רב (אסי) ויסקין קטן בן שש יוצא בעירוב אמו.

א) אילי ליל כיון שמקבל עלי אפילו משתתתה נחבר וכו'.

גברא אנברא. דר' יהושע בן לוי אדשמואל שמואל דלמר הלכה סבר פליגי ורבי יהושע סבר לא פליגי: הפסולין לעדות דכותן גולגין מדבריהן הן דאסמכתא לא קנייא ומגול גזיל ליה: בקוביא. בעירובין: **מפריחי יונים.** אי תיקדמו יונן ליוני: סותרי שביעית. דלמנא אמר לאכלהי ולא למסוריהי זה שמומד ממון לעבור עבירה על הממון רשע הוא והמורה אמרה אל תשח רשע **אומנות אלף היא.** דקסבר ר' יהודה אסמכתא שהוא נסמך על דעמו שהוא יגלחני ועל אומה אסמכתא הוא מתנה קניא ולא גולגין יניחו ופסוליהו לפי שאין עסוקין בשיבונו של עולם דכיון דלון מכירין וזקיאין בטורח ועבר בני אלם אינן חסין על מדבריהן מלהפקידן ממון: ומכ"ל כו. קא ס"ד היינו תיק דמתני' אלמא אימתי לחלוק: הייא. בריתא משום ר"ט היא דלמר אסמכתא לא קניא אבל דמתניתין לא פליגי רבי יהודה אדמתא קמא אלף מפרש לעטמיה: אין אחד נזיר. שנים שישבין ורלו אחד נזיר ואמר אחד מזירו הרני נזיר שאין זה נזיר: **לפגלא.** שיבא נדרו מפרש על הודאי ולא נמורה ספק אי נזיר אומה הכא כנגדו: אי קני לא נזיר:

הדרן עלך חלוץ

ביצד משתתפין בתחומין מניח את החבית ואומר הרי זה לכל בני עירי לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה וכל שקיבל עליו מבע"י מותר משתחשך אסור שאין מערבין משתחשך: **גמ'** אמר רב יוסף אין מערבין אלא לרבר מצוה מאי קמ"ל תנינא לכל מי שילך לבית האבל או לבית המשתה מהו דתימא אורחא דמלתא קתני קמ"ל וכל שקיבל עליו מבע"י שמעת מינה הוצרך לרבר דאי יש בריה חגיגלי מילתא למפרע דמבעוד יום הוה נזירא ליה אמר רב אשי הודיעוהו ולא הודיעוהו קתני אמר רב אשי קטן בן שש יוצא בעירוב אמו מיתבי קטן שצריך לאמו יוצא בעירוב אמו ושאין צריך לאמו אין יוצא בעירוב אמו ותנן נמי גבי סוכה כי האי גוונא קטן שאין צריך לאמו חייב בסוכה והוינן בה "ואיזהו קטן שאין צריך לאמו אמרי דבי ר' ינאי כל שנפנה ר"ש בן מקבתו ר"ש בן לקיש אמר כל שניעור ואינו קורא אימא אימא ס"ד גדולים נמי קרו אלא אימא וכו' וכבר ארבע כבר חמש אימא אימא אמר

נגדרים (דף סז:). ולמ"ד לאו אסמכתא היא היאך יקנה בדברים בלא קנין כשניל שטנא חזירו:

הדרן עלך חלוץ

ביצד משתתפין מניח את החבית. כל פירומוהיס היו רגילים להניח חבית דמנחה לעיל (דף פ. מ) מביאין את החבית שני יין ושל שמן ושל רגוגרות ושל שאר כל מיני פירות: **אין מערבין אלא לדבר מצוה.** לעיל (דף טז) אס כזא נכרים למזרח וכו' ומוקי לה בגמ' במה מתא ופי' שם כקוטרוט שצריך לנעוק לפניו הוי נמי דבר מצוה שהוקף לערך בני עירו ומפקח על עסקי רבים: **שמע** טינה אין בריה. דלא מסתבר דאפילו בעירובי תחומין דרבנן אין צריכה כדאמרין פרק בכל מערבין (לעיל דף לו:). מאן היא תנא דאפילו דרבנן לית בהי דברים: קמ"ן בן שש יוצא בעירוב אמו. אף על גב דאין מערבין אלף לדבר מצוה מכל מקום יוצא קטן בעירוב אמו דאי אפשר לה להניחו משום דכרך אחריה אי"ג נקטן נמי איכא * מצוה למנוח:

מקום פלוגי. כיון א ספקל נחבר כאלו מאתמול עירב. אמר רב (אסי) ויסקין קטן בן שש יוצא בעירוב אמו.

א) אילי ליל כיון שמקבל עלי אפילו משתתתה נחבר וכו'.